

Ponedjeljak, 12. januar/siječanj 2015, 14:55 CET

Multimedija ▾

Radio ▲

Posljednji program

Srbija u dva

SLIJEDEĆA EMISIJA:

18:00 - 18:29 Regionalni program: Aktuelno u 18

18:30 - 18:59 Politički magazin: Dokumenti dana

22:00 - 23:00 Regionalni program

Vijesti

Raspored emisija

Programi

Podcast

Kako nas slušati

Frekvencije u BiH

Frekvencije u Srbiji

Frekvencije u Crnoj Gori

Na vratima Evrope

Programi / Na vratima Evrope

Od stolara do dekana berlinske visoke škole

Printajte Komentirajte (1) Podijelite

Selman Selmanagić

Courtesy Image

Izbor urednika

Reis Kavazović za RSE

To nisu ratovi
bosanskih
muslimana

Svjetski mediji

Opasnost od širenja
desničarskog
populizma

Mirza Ibrahimpasić

Karikatura mora
imati smisla

Nedim Lončarević

Francuska je u šoku

Srbija

Karikaturisti
poručuju: Neće nas
ućutati

Križa u Ukrajini

Sadik Salimović

05.04.2014

Priča o slavnim njemačkom arhitekti, urbanisti, scenografu, dizajneru i pedagogu **Selmanu Selmanagiću** nepoznata je u Bosni i Hercegovini. Ko je taj čovjek, o kojem s ponosom pričaju Nijemci, dok većina Bosanaca i Hercegovaca ne zna ni da je postojao? On je rodom iz Srebrenice. Po zanimanju je bio stolar, ali odlaskom u Njemačku dvadesetih godina

prošlog vijeka počeo je sa usavršavanjem, tokom kojeg je stigao i do prestižne funkcije dekana na jednoj berlinskoj visokoj školi. Projektovao je više objekata širom svijeta.

Selmanagić je rođen 25. aprila 1905. godine u Srebrenici, u zemljoposjedničkoj porodici, odrastavši zajedno sa desetero braće i sestara. Selmanov otac, Alija Selmanagić, studirao je u Kairu gdje je i upoznao suprugu Egipćanku koja je pošla za njim u Bosnu i Hercegovinu. Selmanov brat bio je prvi bosanski pilot.

Nakon četverogodišnjeg školovanja za stolara na Državnoj stručnoj školi u Sarajevu, Selman odlazi na Zanatsku školu u Ljubljani, gdje stiče naziv majstora graditeljskog i namještajnog stolarstva. U nadi da će kao stolar pronaći posao sa 24 godine po prvi put putuje u Njemačku.

U njegovoj biografiji piše:

*"Sretna okolnost da je 1919. godine u Weimaru počeo sa radom **Bauhaus**, jedinstvena Visoka škola za umjetnost, arhitekturu i dizajn, koja je pomogla Selmanagiću da svoj visoki domet stolarskih umijeća objedini u jedinstvu umjetnosti i zanatstva, što je bio jedan od osnovnih ciljeva ovog značajnog eksperimenta 20. vijeka, ugrađenih u trajne temelje moderne umjetnosti i arhitekture tog vremena. Tokom tog putovanja vozom prema Berlinu, sa njim kupe dijeli arhitekta koji ga je upoznao o radikalnom konceptu škole Bauhausa u Dessau, tako da je u toku vožnje odlučio promijeniti planove i poći u Dessau, te probati svoju sreću. Ovakav*

Radio Slobodna Evropa

► Emisije

▼ Teme dana

- Francuska mobiliše 15.000 vojnika i policajaca
- Reakcije: Izbor Grabar Kitarović kazna za vladajuću koaliciju
- Koliko Srbiju košta Er Srbija
- Milkica Milojević: Ovo je rat između kreativnosti i sirovog nasilja
- Azerbejdžanska novinarka Ismayilova prkosna i nakon mjesec dana u zatvoru

Popup plejer <Embedovati>

Recommendations

Log In Log in to Facebook to see your friends' recommendations.

- **Oštre osude govora mržnje Amfilohija Radovića**
298 people recommend this.
- **Sultanović: Moje karikature za Charlie Hebdo**
2 people recommend this.
- **Nađen lijek protiv raka, farmaceutske firme ga odbijaju**
1,756 people recommend this.

instinkt hvatanja ideja u zraku obilježava njegov cijeli život, njegov internacionalni duh sklon novom i naprednom. Nakon dolaska u Dessau, radi u stolarskoj radionici Bauhauusa, gdje je brzo zaključio da njegova tradicionalna stolarska naobrazba nema ništa zajedničko sa likovnim izričajem Bauhauusa: funkcionalnošću, odnosu prema materijalu, istinskim prikazivanjem osobnosti i sposobnosti materijala, detaljem i čistoćom forme. Nije se opirao novim pravcima Bauhauusa, upravo suprotno, on ih je prihvatio i vrlo brzo počeo prakticirati. Razvio se dovoljno brzo i u struci i u jeziku za prijem u elitnu školu Bauhauusa."

Ipak, rijetko ko je svjestan značaja ovog istaknutog graditelja.

Selman Selmanagić (prvi desno)

"Od šest studenata iz Kraljevine Jugoslavije koji su primljeni na Bauhaus, samo je Selmanagić završio kompletan studij i radio kao profesor. Proveo je i šest godina radeći za berlinski UFA, kao arhitekta i scenograf. Sa priučenim majstorima, koji su često bili nepismeni za nacрте, Selman je uložio veliki trud, te uradio i statički proračun greda nadprozornika, nadvratnika i temelja, međuspratne konstrukcije i cijelo ljeto nadzirao

radove. Ovim on sebi otvara studij označen velikim zahtjevima za raznovrsnošću studenata. Sve djelatnosti likovnih umjetnosti i arhitekture su obrađivane u nastavnom programu Bauhauusa. Zanimao se za urbano planiranje, izgradnju stambenih naselja, visokogradnju, unutrašnje uređenje, scenografiju, postavku izložbi, kao i dizajniranje tapeta, tekstila i predmeta za svakodnevnu upotrebu", kaže novinar Sakib Smajlović.

U njemačkoj literaturi je o radu Selmanagića zapisano:

"Specifičnost načina edukacije u Bauhausu, gdje profesori dijele slobodno vrijeme i smještajne kapacitete sa studentima, dalo mu je priliku da svoje slobodno vrijeme provodi sa velikim umjetnicima. To je sve imalo velikog utjecaja na njega. Tadašnji profesori na Bauhausu, posebice Meyer i Hilberseimer, s kojim je on dijelio kuću, bili su veliki socijalisti - komunisti.

Najčitanije

1. Kritički nastrojeni mediji i strani zvaničnici na Vučićevom udaru (4508)
2. Nove Vučićeve packe Evropskoj uniji (2459)
3. Dublji motivi od osвете poslanika Muhameda za napad u Parizu (2346)
4. Podrška češkim muslimanima: 'Kebabom protiv idiotizma' (2156)
5. Ibrahimpašić: Karikatura mora imati smisla (1881)
6. Lončarević za RSE: Francuska je u šoku (1772)
7. Reis Kavazović za RSE: To nisu ratovi bosanskih muslimana (1744)
8. Mediji u Srbiji: Nema naslovne bez Vučića (1721)
9. Policija ubila napadače na "Šarli Ebdo" i otmičara u Parizu, Oland pozvao na solidarnost (1682)
10. Nastavljena potera za teroristima u Francuskoj (1533)

Najgledanije

Najviše komentara

Svoje ideje su praktično živjeli, u njih iskonski vjerovali i praktično ih implementirali u arhitektonsko-urbanistička soc-utopistička rješenja. Mayer je iz svojih ubjeđenja, naprimjer, odmah nakon što je zbog političkog pritiska morao napustiti mjesto dekana Bauhausa, otišao u Moskvu, sa sobom poveo sedam studenata Bauhausa i tamo osnovao jako utjecajnu grupu 'Lijeva kolona'. Takvo intelektualno okruženje Selmanagića približava iskrenim idejama komunizma u praksi, te on postaje član Komunističke partije Njemačke 1930."

Idejno rješenje Selmana Selmanagića

"Jedan školski projekt na Bauhausu, posebno, u kojem je on učestvovao pronalazi se u literaturi i uvijek drugačije tumači. Radi se o imaginarnom planu radničkog naselja za radnike tvornice aviona 'Junkers' sa 20.000 stanovnika, gdje je Selman preuzeo projektovanje bolničkog kompleksa. Poslije zatvaranja Bauhausa od strane nacističkog režima grupa se rasula, ali pojedini članovi, kao i ostali bauhausovci, ostali su u stalnom međusobnom kontaktu radeći na velikim projektima opet poslije rata zajedno", navodi se u literaturi.

Studijska putovanja vodila su Selmana Selmanagića u Italiju, Grčku, Bugarsku, Egipat, Siriju, Palestinu, Jordan i Tursku. Povremeno je dolazio u Srebrenicu.

"Rahmetli Selmana Selmanagića sam poznavao lično. Dolazeći ovdje, u Srebrenicu, često smo znali sjediti pred Osinom kafanom, gdje nam je on pričao doživljaje iz svog života, između ostalog, o tome kako je radio u Jerusalemu kao samostalni arhitekta, gdje je projektovao da li fabrike ili namještaj, jer mu je namještaj bio hobi još iz mladih dana, zato što je stolarski zanat završio", prisjeća se Muhamed Efendić.

Bio je predavač, a kasnije i dekan Visoke škole u Berlinu. Inicijator je obnove škole Bauhaus Dessau zajedno sa jednim od najznačajnijih arhitekata, **Walterom Gropiusom**, sa kojim je sredinom 70-tih godina prošlog vijeka bio inicijator ideje obnove Bauhausa u Njemačkoj. Selmanagić spada među naše najveće arhitekte, dizajnere i urbaniste, ali isto tako, on je

dio kolosalne generacije Bauhausovaca, koju predvode **Van Der Rohe**, Gropius, **Kandinsky**, **Moholy-Nagy**, **Klee**, **Schlemmer**, **Mondrian**, **Mayer** i mnogi drugi.

Selman Selmanagić je ime koje nikada nećete čuti na katedri arhitektonskih fakulteta, likovnih i akademija scenskih umjetnosti u Bosni i Hercegovini. Međutim, među njemačkim arhitektima - on je ime na čije se pominjanje ustaje.

Selman Selmanagić umro je 7. maja 1986. godine u Berlinu. Malo ko zna da je čovjek, čije je ime zlatnim slovima zapisano u istoriju njemačke poslijeratne arhitekture, sahranjen na porodičnom mezarju u Srebrenici.

Sadik Salimović

Rođen je u Srebrenici 4. januara 1955. godine. Novinarstvom se bavi 40 godina. U vremenu od 1993. do 2000. u Tuzli je bio sportski novinar RTV TK, Tuzlanske televizije i OBN-a. Dopisnik je Radija slobodna Evropa iz Srebrenice od 2002. godine. Objavio je dvije knjige o Srebrenici, te roman pod nazivom "Srebrenica-Tuzla PUT SMRTI".

[Printajte](#)[Komentirajte \(1\)](#)[Podijelite](#)[Tweet](#)

8

[Recommend](#)[Share](#)

3k

[g+1](#)

0

[Follow @RSE_Balkan](#)[Pin it](#)

Ovaj forum je zaključen

Sortiranje komentara

Posljednje prvo ▼

Komentari

Ime: **Fadila** Grad: **Zavidovići**

09.04.2014 16:17

Sve što je vrijedno pažnje a da je naše mi to ostavljamo.

Molim sve koji pročitaju ovaj tekst da ga proslijede dalje da se zna da smo imali, da imamo i da ćemo imati ljude vrijedne pažnje.

Pozdrav!

PRODUKTI I USLUGE

Podkast

RSS

Pretplata

Mobilni telefon

Sekcije

Programi

Radio

RSE

Društvene mreže